Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області станом на 21.09.2026

Соняшник – збиральна стиглість. Стан посівів задовільний.

Кукурудза – молочна, воскова, повна стиглість.

Овочеві – *томати: посівні* – зелена, повна стиглість, *розсадні* – повна стиглість; *капуста* – збирання; *кавун* – збирання, достигання плодів.

Плодові дерева – достигання плодів.

На Херсонщині в звітній період погода була переважно теплою, сухою та комфортною, з поступовим зниженням денної температури ближче до середини місяця. Завдяки стабільній синоптичній ситуації в регіоні утримувалася малохмарна погода без суттєвих опадів.

Максимальна температура повітря підвищувалась у найтепліший день до +30°С.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +8-10°С тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +54-57°С, в нічні години охолоджувалась до +7-18°С.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +22°С.

Кількість опадів. Вночі та вранці 15 вересня по області спостерігалися локальні, короткочасні дощі з грозами. Проте ці дощі були слабкими й нерівномірними (переважно зафіксовано до 1–3 мм вологи), що суттєво не вплинуло на зволоження пересушеного ґрунту.

Вітер переважав південно-західного напрямку. Максимальна швидкість його становила 7- 12 м/с, пориві вітру досягали 15-20 м/с.

Агрометеорологічні умови протягом декади для підготовки ґрунту під сівбу озимих зернових культур та озимого ріпаку залишалися складними. Запаси продуктивної вологи у посівному та орному шарах ґрунту знаходились на незадовільному та недостатньому рівнях. Для достигання та збирання врожаю пізніх теплолюбивих та овочевих культур складались добре.

Багатоїдні шкідники

Завершується парування ***саранових*** та відкладання яєць самицями у ворочки. На неугіддях, неорних землях, балках, пасовищах середня чисельність нестадних видів саранових становить 0,5 екз./м², максимально - 2 екз./м², стадних - італійського пруса 0,5-1 екз./м².

На неугіддях триває слабкий літ, яйцекладка та відродження гусениць лучного метелика ІІІ покоління. Інтенсивність льоту складає 0,7-2,0 екз. метеликів на 10 кроків, чисельність гусениць 0,5 екз./м^2.

Триває літ метеликів, яйцекладка відродження та харчування гусениць ІІІ покоління листогризучих совок – ***бавовникової, помідорної (карадрини) та совки гамми***. Середня чисельність метеликів на світлові пастки коливається від 2 екз./світло пастку до 5 екз./світло пастку за ніч.

У пізніх посівах томатів, перцю, капусти, кукурудзи, багаторічних трав триває живлення гусениць ІІІ покоління листогризучих совок – ***бавовникової***, ***помідорної (карадрини)***, ***совки гамми*** та інших. Совками заселено до 30% обстежених площ овочевих культур, пошкоджено 5-10% рослин, середня чисельність шкідника складає 0,5-1,5 екз./рослину, максимально 2,0 екз/рослину.

Триває слабкий літ, яйцекладка, відродження та харчування гусениць ***озимої совки*** ІІ покоління. Чисельність гусениць 1-2 віку 0,5 - 1,0 екз/м^2. Гусениці виявлені на стерні злакових, на овочевих та просапних культурах. Заселено 20% обстежених площ.

Мишоподібні гризуни за чисельності 0,5-1,0, макс. 2,0 жилих колонії на гектар продовжують зосереджуватися в місцях резервацій (неорні землі, неугіддя, лісосмуги, сади, пасовища) та на полях після збирання соняшнику, овочевих культурах та багаторічних травах. З появою сходів озимих культур вони мігруватимуть на них і розпочнуть шкодити. За видовим складом переважає полівка звичайна.

Шкідники озимих зернових культур

На сходах падалиці продовжується розвиток ***хлібного туруна (жужелиці)*** за середньої чисельності 0,2-1,0 екз/м^2, максимально 3,0 екз/м^2. Заселено до 10% площ. Розпочалось парування шкідника та відкладання яєць. Найближчим часом очікується відродження личинок.

Клоп-шкідлива черепашка перебуває в місцях зимівлі (лісосмуги), де його чисельність складає 0,5-0,6 максимально 3,0 екз/м^2, при заселенні 35% обстеженої площі.

На сходах падалиці озимої пшениці спостерігається літ ***злакових мух,*** шкодочинність ***попелиць*** та ***хлібних смугастих блішок.***

Шкідники та хвороби кукурудзи

У посівах кукурудзи пізніх строків посіву продовжується харчування гусениць ***бавовникової та інших совок***, які за чисельності 1-2 екз. на рослину пошкодили 1-2, осередково до 3% качанів у слабкому ступені.

Спостерігається незначне поширення хвороб кукурудзи. **Пухирчастою сажкою** уражено 3% площ посіву кукурудзи, у середньому - 0,2% рослин. Розвиток хвороби – 2%.

Летючу сажку виявлено на 1% обстежених площ, уражено поодинокі рослини, розвиток хвороби – 2%.

Шкідники та хвороби соняшнику

Подекуди в пізніх посівах соняшнику продовжують шкодити ***гусениці бавовникової, гамми та інших совок***, середня чисельність яких 0,5-1,0 екз. на рослину, максимально 2,0 екз/рослину. Вони заселили до 25% обстежуваних площ, пошкодивши до 2-5% рослин.

Геліхризовою попелицею заселено 20% площ посіву соняшнику, у середньому - 1% рослин, максимально – 2. Середня чисельність становить 1 кол./росл., максимально – 2.

На пізніх посівах, переважно листках верхнього ярусу, виявлено **фомоз**, **септоріоз**, **іржу,** якими уражено в слабкому ступені до 3% рослин.

Шкідники та хвороби овочевих культур

На ***овочевих культурах*** в приватному секторі продовжується літ, яйцекладка, відродження та живлення гусениць ***помідорної*** та ***бавовникової*** совок ІІІ покоління. Гусениці пошкодили 1-5% плодів, середня чисельність бавовникової совки становить 1,1 екз./рослину, карадрини – 0,5 екз./рослину.

На незахищених площах ***пізньої капусти*** шкодять гусениці капустяної ***совки*** (1,0 екз/рослину), гусениці ***біланів*** (1,3 екз/рослину), ***молей*** (2-5 екз/рослину), зростає чисельність та шкідливість ***попелиці***, які продовжують свій розвиток на 5%, максимально 10 % рослин.

Триває літ, відкладання яєць метеликів, відродження гусениць ***капустяного та ріпакового біланів*** ІІІ покоління. У полі зору налічено 1 метелика, максимально – 2. Заселено 1,5% рослин за середньої чисельності 1 гус./росл.

Фітофторозом та альтернаріозом уражено до 30% обстежених площ картоплі літньої посадки та томатів, у середньому - 3% рослин, максимально - 5%, розвиток хвороби – 2,5%.

Верхівкову гниль виявлено на 25% площ томатів, уражено у середньому 1,5% рослин та 3% плодів. Розвиток хвороби – 2,5%.

Повсюди огірки другого строку висіву, пізні баштанні культури (кавуни, дині) у приватному секторі хворіють на **бактеріоз, пероноспороз, антракноз. Бактеріозом** уражено від 1% до 3% рослин, **пероноспорозом** – до 3% рослин, **антракнозом** – до 10% рослин, на 10-25% площ. **Фузаріозним в'яненням** на баштанних культурах уражено до 3% рослин баштанних культур.

Шкідники та хвороби плодових культур

Закінчується живлення гусениць ***яблуневої плодожерки*** ІІІ покоління. Пошкоджено від 1 до 5% плодів.

Прояви **парші яблуні** виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 5% листя, максимально – 10, розвиток хвороби – 3%.

Прояви **парші груші** виявлено на 20% дерев. У середньому уражено 5% листя, максимально 10, розвиток хвороби – 3%.

Плодова гниль на яблуні виявлена на плодах яблуні. Уражено 3% дерев, плодів уражено у середньому 1,5%, максимально - 3%, розвиток хвороби -2,5%.

Шкідники та хвороби винограду

Гусениці ІІІ покоління ***гронової листовійки*** закінчують харчування на виноградних насадженнях пізніх строків дозрівання. Шкідником заселено 3% площі, 1% кущів, чисельність гусениць становить 1,0 екз. на кущ.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами **мілдью** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 5–10%, подекуди в осередках до 15% кущів, 1–4% листя, 3-8% грон.